

Hva forteller Qumrantekstene oss?

Qumrantekstene
(Dødehavsrullene) inneholder
fragmenter fra alle bøkene i Det
gamle testamente, unntatt
Esters bok, fra ikke-kanoniske
jødiske bøker og flere skrifter
som tilhørte essenerne.

27.07.2010

● I 1947 fant to beduinhyrder
tilfeldigvis en leirkrukke som
inneholdt syv pergamentruller i en

hule i Wadi Qumran, nær Dødehavet. Etter hvert ble det funnet mange ruller og tusenvis av fragmenter, skrevet på hebraisk, arameisk og gresk, i 11 huler. Man tror at de ble skrevet mellom det andre århundre f. Kr. og år 70 e. Kr., året da Jerusalem ble ødelagt.

● Rundt 800 skrifter har blitt rekonstruert av flere tusen fragmenter, siden svært få fullstendige dokumenter ble funnet. Det finnes fragmenter fra alle bøkene i Det gamle testamente, unntatt Esters bok, fra de mange allerede kjente ikke-kanoniske jødiske bøkene og også fra noen til da ukjente bøker, og flere skrifter som tilhørte essenerne, en sekt som hadde trukket seg tilbake til ørkenen.

► De viktigste dokumentene er utvilsomt bibeltekstene. Inntil Qumrantekstene ble funnet var de eldste hebraiske manuskriptene man hadde fra 800- og 900-tallet e. Kr.

Derfor var det naturlig å tenke seg at ubehagelige ord eller uttrykk som fremkommer i de originale tekstene hadde blitt forvrengt, utbrodert eller moderert.

► Oppdagelsene beviser at de opprinnelige tekstene sammenfaller med de tilsvarende tekstene fra middelalderen – til tross for at de er omtrent tusen år eldre.

► De få forskjellene som fremgår passer i stor utstrekning de som allerede er bevitnet av den greske versjonen, kjent som Septuaginta, eller av den samaritanske pentateuch. Flere andre dokumenter har bidratt til å vise at det fantes andre måter å tolke Skriften (og lovtekstene) på enn det som var vanlig blant saddukeerne og fariseerne.

● Det finnes ingen nytestamentlige eller kristne skrifter av noe slag blant Qumrantekstene. På et tidspunkt var

det en diskusjon om noen greske ord på to små papyrusfragmenter som ble funnet der tilhørte Det nye testamente, men det ser ikke ut til å være tilfelle. Med unntak av disse kan videre muligheter for å finne kristne dokumenter i disse hulene utelukkes.

● Det virker heller ikke som om Det nye testamente inneholder noen innflytelse fra de jødiske tekstene som ble funnet der. I dag er ekspertene enige om at når det gjelder det læremessige, hadde ikke Qumran noen innflytelse på kristendommens opprinnelse, for den lille dødehavssekten hadde isolert seg fra samfunnet, mens Jesus og de første kristne levde midt i datidens jødiske samfunn og hadde kontakt med folket.

● Dokumentene har kun tjent til å klargjøre noen felles begreper og uttrykk fra den tiden, som har vært

vanskelige å forstå i dag, og å forstå bedre de ekstremt pluralistiske jødiske omgivelsene som kristendommen oppsto i.

● I første halvdel av 1990-tallet sirkulerte det to store myter (som nå er avskrevet). Den ene påsto at manuskriptene inneholdt lære som motsa jødedommen og kristendommen og at Hovedrabbinatet og Vatikanet derfor hadde blitt enige om å forby utgivelsen av dem. Alle dokumentene er nå utgitt, og det er klart at det ikke var religiøse, men vitenskapelige grunner til utgivelsesproblemene.

► Den andre myten er mer overbevisende, fordi den tilsynelatende ble støttet av vitenskapen. Barbara Thiering, en universitetsprofessor fra Sydney, og Robert Eisenman, en professor ved California State University, utga flere

bøker der de sammenliknet Qumrantekstene med Det nye testamente, der de konkluderte med at begge var skrevet i kodespråk og ikke kunne tolkes bokstavelig, men at de snarere hadde en hemmelig betydning som måtte tydes.

– De antyder at grunnleggeren av Qumrangruppen kan ha vært Johannes Døperen og hans motstander, Jesus (ifølge Thiering), eller at Rettferdighetens Lærer kan ha vært Jakob og hans rival Paulus. De baserer sine teorier på det faktum at i tekstene henvises det til folk med en ukjent terminologi som er meningsløs for oss, slik som Rettferdighetens Lærer, Den ufromme prest, Svikerer, Rasende løve, lysets og mørkets sønner, avskyelighetens hus osv.

– I dag godtar ikke ekspertene slike påstander. Hvis vi foreløpig ikke forstår rekkevidden av denne

terminologien, skyldes det ikke at den inneholder noen esoterisk lære. Det er åpenbart at Qumranboernes samtidige var kjent med disse uttrykkene og at selv om Dødehavsrullene inneholder lære og normer som atskiller seg fra den offisielle jødedommen, har de ingen hemmelig nøkkel og skjuler ikke uuttalte teorier.

Santiago Ausín

.....

pdf | dokument generert automatisk fra
[https://dev.opusdei.org/nb-no/article/
hva-forteller-qumrantekstene-oss/](https://dev.opusdei.org/nb-no/article/hva-forteller-qumrantekstene-oss/)
(05.08.2025)